Ženski svijet.

Pokret kat. žena u Francuskoj. – Pokret se kat. žena u Fr. računa od god. 1847. kad se u Franc. osnovaše „Oeuvre de patronages des jeunes ouvriers," koji u 166 svojih podružnica sa: kuplja nedjeljno do 26.000 radnica, no zapravo od god. 1873., kada su se po gradovima osnivali „Comités de dames patronnesses de l'Oeuvre!" Ovdje se odgajaju radnice, kako bi postale prave kršć. majke. Dalje se osnivali zavodi za zaštitu djevojaka, osnivala stručni sindikati za radnice, švelje, činovnice itd. Svaki sindikat ima svoj program, a svi se udružuju u „Union centrale des syndicats féminins." Pravi socijalni studij žena počinje tek god. 1900., a pokrenula ga barunica Piepard. U njezinu su stanu držali socijalna predavanja: Brunetière, Goumiée, Lamy, Lemaitre. Kasnije osnovaše „Action sociale de la femme" koji je držao sastanke, predavanja, tiskao brošure itd. U samom se Parizu za nekoliko god. održalo do 500 predavanja za socijalni odgoj Francuskinja. Društvo je g. 1904. blagoslovio papa Pio X. Ono je postalo svjetskim centrom za ženski socijalni odgoj. U njemu je „Secrétariat international," koji se dopisuje sa 97 različnih narodnosti. No Francuskinje nijesu se zadržavale samo kod teoretskih pitanja, nego su i radile. Tu prvima prednjači „Ligue Patriotique des Françaises" (L.P.d.F) osnovana 1902., a 1912. imala je već 500.000 članova, razdijeljenih u 1960 društava. Organizacija je bliže uređena po uzoru njemačke

koga „Volksvereina". - Na čelu joj je „Conseil Central", koji djeluje preko „Secrétariat Central"-a. Organizacija je poslije razdijeljena u departementalne, arrondissementalne i kantonalne organizacije, no jedinstvo se zadržalo, jer je glavna uprava u „Secrétariat Central"-u. L. P. O. F. organizuje predavanja, bori se proti zloj modi, framasunstvu, širi dobru štampu, stručna društva i dr. Članice su razdijeljene u les élites i la masse des adhérentes. Prve rade, organizuju po selima, kotarima, izdaju „Echo" časopis, u kojemu raspravljaju o aktuelnim pitanjima. Druge samo pristaju uz pokret. Liga organizuje opće sastanke, da se članovi međusobno što bolje upoznaju. (God. 1910. u Lurdu, 1911. u Parizu, jedan pokrajinski u Marseille-u.) Liga drži na god. oko 1500 predavanja,

osnovala je 125 kuhinja, 131 patronažu, 7 kolonija za praznike, 19 škola za djecu, za djevojke 14 miraznih blagajni, 16 društava za opremu, 42 škole za gazdarice; 15 za pomoć ženama u radu, 6 za materinsku pomoć; 45 poljodjelskih društava, 43 pučka sekretarijata. - Učenice imadu svoju organizaciju „Association cath. de la jeunesse féminine française". Te krugova učenica odgoje najsposobnije radnice. - Žene, što se bore za žensko pravo glasa izdaju smotru „Le féminisme chrétien." One hoće da pokažu kako se može biti vjerno dijete crkve, a uza sve to zahtijevati svoja razumna prava. - Ovo sam samo u najmarkantnijim potezima prikazala više tehničku str. žen. kat. pokr. u Franc. Sve se je, eto, kod njih organizovalo. Još su krugovi svijesni svoje velike zadaće u borbi za načela Kristova i svoje prava. - M. R-ić.

Ocjene.

„Bosilje" je list org. učit. pripravnica u zavodu sv. Josipa u Sarajevu. Bru-čica nam u ovome broju „Bosilja" premda je slabo beletristično, ipak nekoče. One, koje su uzgojene jačim i većim napadajima sa strane protivnika, nego mi, tako su neustrašive, toliko je u njih volje i oduševljenja. One hoće rada u duhu Kri-stovom, a zaista i rade, koliko je do njih. To je glavno! I njihovo je „Bosilje" načelno dobro, premda vanjska obradba, naime izbor tema i spretnost izražaja nije osobita. List bi trebao da bude jasniji raznolikiji (Opseg bi mu to dopustio!) Ima nijedne pjesme, a to još ne bi bilo mnogo, samo kad bi u listu bio i koji organizatorni, sociološki, psihološki ili članak. Držim, da danas nijedan list bilo koje naše đačke organ. ne bi smio da bude bez toga. I mi organizovane kat. velnike pogotovo moramo mnogo da studiramo, jer nas čeka dosta zadaća, kao vidimo iz šk. kluba: kao u kat. pokretu i kao oko reforme socijalnoga položaja žena. Ne ćemo mnogo postići samo maštanjem.

Ne bi li one, koje najviše zanima beletrističko pisanje, mogle da unesu u svoj stil malo obnove. Kad čitam nekoje radnje, čini se, da su pisane pred 50 godina. — Nije li ovo?

Tako, sestrice oko „Bosilja" krepko naprijed! Vaše nastojanje i napredak moći će da oduševi i druge. Željno čekamo 2. broj

„Vrelo" glasilo kat. srednjoškolskog đaštva (urednik je Josip Vrana.) - Možemo reći, da ovogodišnja dva broja relativno zaostaju za brojevima lanjskoga godišta. Čini se, da je urednik nekoje sastavke morao da metne nehotice, mako od potrebe, jer nema druge suradnje, tako n. pr. Ž. V. „Pad Bastille." Mislim, da bi se urednik manje zamjerio, da nije uvrstio „igrokaza" jer g. Ž. V. znade i bolje da piše. (Lanjsko „Vrelo.") -

A rekla bih, da i sam g. Vrana proživljava periodičnu paralizu literarne produktivnosti (koja je inače u njega velika), kad je išao da piše „Katolicizam Đure Sudete." Ovako javno nagađati; pače tvrditi, neko religijsko raspoloženje neizgrađenoga još čovjeka đaka, prelazi u smiješnost. Ako su navodi g. Vrane istiniti (a to može da znade samo g. Sudeta) nije li se ovaj satir mogao na drugi način da iskonstruira? Čitačima „Vrela" zacijelo bi više koristila koja druga tema. - Ostali sadržaj lista poprečno zadovoljava. (Napose: Kamber „Poznavanje samoga sebe" i „Podlišak." Vrlo korisna knjiga.") Oduševljava onaj duh katolicizma, što listom vibrira.

G. Vrani moramo priznati njegov jaki talenat i spretnost kod uređivanja lista.

„Socijalna misao" - mjesečnik, izlazi u Ljubljani pod uredništvom A. Gosara i F. Terseglava. U njemu je aktuelnih članaka o svim kulturnim, političkim, gospodarskim i socijalnim problemima. Članci, koji su više soci=

jalne naravi, dobro bi po= služili našim organiza= cijama, te ga stoga druži= cama preporučamo. Na= rudžbe se šalju na: Pro= dajalna K.T.D. Ničman, Ljubljana. Cijena poje= dinom broju 10 K.

Osobne bilješke

Vluč. dr. u Kamilu Dočka„ lu duguju hvalu mnoge naše Kat. učenice i učeni= ci, što ih je on dukovno od= gojio i odgaja. Dosta je na= dolnudnik radnika iz ašloi Kongr. Koju je on vodio ve= likom ustrajnošću i stoglji= vošću.

On i nas vodi, bdije: nad našom Kongr. i orga= nizacijom, puštajući nam potpunu samostalnost u radu. „To je meni najve= će veselje" = veli on, „kad vi= dim, da same radite." On shvaća, od koliko je važ= nosti individualizovanje sposobnosti i rada.

U prvome broju naše= ga glasila, kojemu će se on toliko radovati, hvali= mo veleučenom u ime naše i svih naših Kat. učenica per: što je učinio nama, učinio je to cijelome po= kretu, kojega smo mi dig Vluč. dr. Kamilo Dočkal ne će u svojoj čednosti ipak odbiti ove hvale, jer ona je odjek njegove za= hvalne i privržene djece u Kristu.

Naša dobročiniteljica.

Gospođa St. Gasparac, rođ. Đurić bivša članica naše Kongr. da= rovala je Kongr. 4.000 K. Svotu je namijenila za nabavu po= kepština u Kongr. kapelici. Neka joj Bog plati, a od nas joj topla hvala. – Obra= ćamo se i na druga dobrotvora, da nas pripomognu kojim prinosom, te uzmognemo na= staviti izdavanje lista.

Iz uredništva.

Prošle su dvije i po godi-na, što je prestala da izlazi „Vesna" list literarne sekcije Nar. Kruga l-cejki. Kako se jako opaža potreba glasila, odlučile smo nastaviti prekinuti rad. Naša je organizacija prošl kratko vrijeme osnovana. - Iza izlazimo po prvi put sa svojim novim organizacijskim glasilom „Akordi." List će izlaziti litografiran. Ove šk. god. (ako nam mat. prilike budu dopuštale) je-zaći će još samo jedanput, jer smo kasno počele sa pripremom za list.

Družice, nije nam u programu, da se suradnjom ograničimo samo na svoju organizaciju. Kod osnivanja lista bila nam je živa na-kana, da u njemu okupimo sve naše ženske srednjoškolske organizacije, koje još nemaju svoga glasila a žele da rade. Trebamo da se i ovako na neki način koncentriramo. Raštrkanost i nered slabi nas, a budućnost je pred nama sa velikim zahtjevima i žrtvama. - Kako se naša nastojanja ostvaruju, kolikom voljom i uspjehom radi pojedina organizacija, to moramo sve skupa da znademo. Zato je osnivanje lokalnih đačkih listova od velike važnosti za nas, jer bi se tako međusobnim upoznavanjem njihovim radi ne dostaci čili, a družice se osposobile da razviju u njemu svoje sposobnosti. Org. pak, koje nemaju posebnoga svog organa, pozivamo da surađuju s nama.*) Sve mi moramo da se osposobimo bilo za kakav

*) Saradnju šaljite na: A. Šop, Bijenička cesta 79.

rad, kojim ćemo, izišavši iz škole, služiti kat. žen. pokretu. I spisateljica naročito trebamo (na svim poljima rada!) i dobre štampe, koja će točnove stvarati. - Ako se shvati važnost ove činjenice, mislim, da nitko ne će moći da protuslovi. Dobijemo li dosta boljih radova, slat ćemo ih u „Luč" - glasilo „jugosl. kat. đačke lige."

Družice, treba da shvatite važnost međusobnoga zbliženja, ono će nam jedino ubrzati napredak i konsolidaciju naših ženskih đačkih redova. Bez nje - ne ćemo uspjeti!

-

__Vijesti.__ Na 15. siječnja proslavila je naša kongregacija petnaestgodišnjicu u novoj dvorani Kat. doma Trg I. 18. Zabava je dobro uspjela. Oko pripreme najveća zasluga ide našega presesa O. Dočkala. Čisti prihod namijenjen je polovinom kat. akciji, a druga polovica uzeta je za naše organizacijske potrebe. Tom zgodom sjetile smo se naših odsutnih članica, poslavši im programe proslave. Potanje obavijesti iz kruga naše kongregacije i organizacije donijet ćemo u narednom broju. Odsada ćemo potanje obavijesti i ostalih naših udruž. kongr. i organ. to ćemo donijeti jedinstvenu sliku rada.

Sadržaj:

Uredništvo zaključeno 19. veljače 1922.
Litografija A. Devidé, Zagreb - Tuškanac 3.